

ek

sabb büntetés formá-
szág törvényei és al-
Az a szenvedélyes
ben az ügyben bizo-
k az ügy eltussolá-
felderítésére harcot
sítésére, nem fog visz-
hogy a közvélemény
g kiderítését kérjük
tegbüntetését.

nti ankétot kér a
rt
tványt tett le a kép-
amely szerint a ka-
gálóbizottságot küld-
nek megvizsgálására.
k Landau, Diamand,
selők, továbbá Jaco-
szogvan, Graur, Ghe-
Gherman, Mirescu,
erás nemzetiparaszt-
lista képviselők.
ngoztatja, hogy az
önművelni kezelni.
ankézik Jorgával,
sovicit tábornok an-
t több szó a kér-

mondtam, hanem ki-
adásereg presztizsét
ni.
a hang ellen, ame-
beszél a képviselők
Jorga kéri az elnö-
vait megvegyék be-
mert az nem mu-
lázottságot.
az, aki diktál. Nem
lyokat.
meg az önk fenye-

ankétot
testület presztizsét.
sük el, hogy Soro-
tábornokot is.
ötték le, roham al-
k meg a szószekre
rescunak és Ghe-
kell vennie azt,
án nem olyan köny-
látat. Naponta nem
el a Dnyerter par-
túról tört szurnak
tt nyolcszáz grani-
szter partján.
csatlakozik az in-
kapcsolatban ó a
zavargásokról fog-
mondja —, hogy
nem tudják, hogy
agitáció folyik

r minden
indítványt visz az
sáról. Az elnök új-
felfüggeszteni.
sták és lupisták
ek
alisták és a lupis-
támad. Alexe lu-
munisták, szemte-
viseli itt a lupista-
a száját.
s románok.
mánsága csak arra
csináljon.
sem kell az ankét-
cunak válaszolva
szinuációt, amely-
nak a hátsereggel
ja kétségbe vonni-
a kétségbe vonni-
t, hogy Ottescu
van a miniszter-
n Jorga lojálisán
nti ankétbe. Egyéb-
nem válaszolhat a
atalmazása nélkül
ek tekintendő.
hogy Ottescu vá-
és így ő sem látja
ségét.
enti, hogy a vitát
nem adja meg az
ogot.

Taxa postala
platite in num-
No. 224.716-929.
Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj-Ko-
lozsvár, Stra-
da Baron L. Pog (volt Brassai u.) 10.
Telefon: 9-77. Előfizetési árak: Ha-
vonta 110, negyedévre 320, félévre
600, egészévre 1200 lej. Külföldre:
havonta 4, negyedévre 3, félévre 6,
egészévre 10 dollár, vagy egyenlő
értékű valuta. Hirdetések díjazás-
szerint. Az „UJ KELET” az erdélyi
hátsági zsidóság egyetlen nap-
lapja. Cikkeinek utánnomását csak a
írás megjelölésével engedélyez-
jük.



Bermentetten
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok meg-
őrzésére és visszaküldésére nem vál-
alkozunk. Főszerkesztő Dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő Jambor
Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Há-
szegi Ernő, Str. Sf. Constantin Nr. 31
Csütörtök, 1932 febr. 4
5692. ÉV XV. ÉVF.
SEBAT 27. 28. SZÁM

**Endes Kina-Japán
háborúság**

Párizsban és Berlinben is kiütött a
lelti háboru. A két nagyvárosban — és
különösen Newyorkban még inkább — a
mai vendégfogásban nem jelenhetnek meg
magánok, valamint megfordítva. Szigoru
selektió van jelen. Japán a japánnal,
mai vendégfogásban nem jelenhetnek meg
magánok, ahol pár hét előtt a sárgák
megnyitásával japán és kínai együtt tár-
sultak a sárga faj közös közeli előre-
mozdítását a fehér ellen. Sanghaj fölött
szemben fúróbbantak a japán bombák,
mire az összeszedett fejek szétrebbentek
és az együttes fevonulás a fehér faj el-
len ugys mint probléma megszűnt.
Am Párizsban, Berlinben és Newyork-
ban nemcsak a japánok és kínaiak tekin-
nek a maguk ügyének azt, ami most a
Távolkeleten zajlik, hanem a franciák és
angolok és jenkik is két táborra szakad-
tak: Kinabarátokra és Japánhívekre.
Nippon rajongói elutasítják a nankingi
kimonót, a Kinabarátok viszont semmi
szérből nem vennék magukra a nagasaki
selyemből szőtt belépőt. Ilyen válságos
problémákat vetett fel a keleti háboru.
Amellett persze, hogy a „küzdő felek”
meggondolják, hogy a kimonók, vagy
japánok vagy általvetők Nürnbergben ké-
szülnek, vagy Lilleben, vagy Detroitban.

**Tudósok, székeltők
és miniszterek**

Az emebr azt hinné, hogy Argetoianu-
nak egyáltalában nem kell a pénzügy-
miniszterség. Hiszen éppen most jelen-
tette ki az öt annyira jellemző nagylelkü
séggel, hogy bármikor hajlandó a pénzü-
gyminiszteri tárcát átadni egy olyan po-
litikusnak, aki nálánál jobban tudja sza-
málni az ország agonizáló gazdasági
életét.
Könnyű Argetoianunak.
Nagylelkű is maradt, de a bársony-
székét is megőrzi.
Mert ha még komolyan is ajánlotta
volna tárcáját, akkor is kevés olyan po-
litikus akadt volna, aki a mai viszonyok
között felelősségének tudatában beült
volna a pénzügyminiszteri székbe.
A tudósok kormánya olyan alaposan
rendbehozta az országot, hogy a pénzü-
gyminiszteri székre még álmukban sem
gondolnak szívesen a pártvezérek. Ha ez
így megy tovább, Jorga is, Argetoianu is
életfogytiglan kormányon maradnak.
Még megérjük, hogy a török történe-
lem és a miniszterelnöki tudomány kiváló
tudósa elsrja egyszer magát: törököt
fogtam, de nem ereszt!

**Adná majd akkor szívesen akárkinék a
miniszterelnöki staltumot és Argetoianu
is a főminiszternökséget, csak legyen
kinek.**

Most még nem késő.
Csak nyugdíjba kellene küldeni a tudó-
sokat. Akik mindent tudnak, de semmihez
sem értenek.
Es hozni helyettük olyan embereket,
akik nem tudnak könyveket írni, de leg-
alább értik a mesterségüket.

Ákinek jó üzlet a háboru

Ma már a saját bőrünkön érezzük Nor-
man Anghelnek a híres angol közgaz-
dászának azt a megállapítását, hogy rossz
üzlet a háboru. Rossz üzlet azoknak, aki-
ket a hősi halál időnap előtt szőlit el e
földi árnyékvilágból, még rosszabb a bé-
náknak és vakoknak, legrosszabb üzlet
azonban a háboruskodó nemzetek állam-
kasszái számára.
Az általános szabály alól azonban, saj-
nos, kivételek is vannak. Vannak egy-
előre a kellelénél is fölösebb számban
olyanok, akik számára a háboru jó üz-
let, sőt a mai üzletellen és szomorú világ-
ban az egyedüli jó üzlet. Ezek közé
a szerencsés halandók közé kell soroz-
nunk a prágai Skoda-gyár tulajdonosait
és részvényeseit, akik ime busás hasznot
vágának zsebre abból a csekélységből,
hogy Sanghaiban, Mandzsuriában, Nan-
kingban és holnap talán Kantonban egy
pár ezer japán és kínai harap a fübe.
Skodáké ugyanis olyan fogyasztási cik-

**Japán visszautasította az angol-
szász hatalmak demarsát**

LONDON, február 3. Anglia és Amerika erélyeshangu közös demarsa,
melyet tegnap a japán és kínai kormányokhoz intézett, világszerte nagy meg-
nyugvást keltett, mert a Távolkeleten kirobbant háborus atmoszféra eloszlá-
sát várták tőle.
Ez a remény egyelőre nem vált be. Bár Kina kormánya feltétel nélkül
elfogadta a demars feltételeit, a japán kormány az utolsó pont miatt, mely
a hatalmak visszautasítását és a tanácskozásban való részvételét kötötte ki, a
demarsot visszautasította, illetőleg nem fogadta el.
(Részletes tudósítás az 5-ik oldalon)

**Ma újra felgöngyölítik a kama-
rában a sorocai drámát?**

Bucuresti-Bukarest, február 3. A kamara tegnapi ülésén, amikor Ghelme-
geanu nemzetiparasztpárti képviselő a sorocai ankté dossziáit kérte, Iorga kije-
lentette, hogy a parlamentnek jogában áll a vizsgálat irataiba beletekinteni és azt
ellenőrizni. Eppen ezért kész az iratokat a képviselő rendelkezésére bocsátani.
Ottescu belügyi alminiszter azonban a felzárkálásokra adott válaszában egy-
szerűen kijelentette, hogy a grancsárok teljesítették kötelességüket és a vitát be-
kell zárni. Ehhez a kijelentéshez nyomban Iorga is hozzájárult és így a vitát
erőszakosan lezárták.
Ertesüléseink szerint egy a zsidópárti, mint a szocialista képviselők a csütör-
töki interpellációs napot fel akarják használni arra, hogy a sorocai dráma ügyét
újra felgöngyölítsék a parlament előtt.

**Súlyos konfliktus robbant ki Jorga
és Argetoianu között**

Jorga hívei meg akarják akadályozni, hogy Argetoianu
koncesszióba adja az osztrájsorsorsjátékot

Bucuresti-Bukarest február 3. A
parlament tárgyalások első napján
már konkrét formában előtérbe jutott
az a súlyos ellentét, amely a kormányt
támogató képviselők csoportjai között
van. Két nagy frakció küzd egymással
Jorga és Argetoianu csoportjai. Ezek-
nek a belső harcoknak tulajdonítják,
hogy a tárgyalások második napján
Topa dr. képviselőházi alelnök és Di-
mitru Soimu — mindketten Jorga hí-
veit, parlamenti iniciatívából olyan ja-
vaslatokat terjesztettek be, amelyek
éle kétségtelenül Argetoianu pénzügyi políti-
kája ellen irányul. Topa dr., az osztály
sorsjáték ügyében javasolja, mondja
ki a törvényhozás, hogy ez az intéz-
mény csak nyilvános árlejtés után ad-
ható bérbe. Tekintettel arra, hogy a
közvélemény még semmit sem tud ar-
ról, hogy az osztályorsorsjátéknál kon-

cesszióról, vagy bérbeadásról lesz-e szó
politikai körökben tudni vélik, hogy
Topa értesült Argetoianu bizonyos ter-
vérről és javaslatával meg akarja előz-
ni, hogy Argetoianu, vagy barátai a
koncessziót félig titokban megcsinál-
ják. A másik Argetoianu elleni táma-
dás Dimitriu Soimu képviselő vezeti,
aki törvényes intézkedéseket kér bi-
zonyos olyan anomáliák ellen, amelyek
szerinte a pénzügyminisztérium körül
burjánzóztak fel. Soimu képviselő sze-
rint, amikor a fizetési meghagyásokat
a felek nem tudják érvényesíteni, la-
pokban, apróhirdetések jelennek meg
arról, hogy bizonyos egyének ilyen meg-
hagyásokat féláron összevásárolnak,
ami bizonyosan nem történhetne meg,
ha nem volnának bizalmi emberek a
pénzügyminisztériumban, akik a fize-
tési meghagyások értékét számukra
kiutalják.

ket gyártanak, amely a mai fogyasztók-
nélküli világban egyedül örvend kitűnő
keresletnek. Tankot, gépfegyvert, ágyut
szuronyt és lövegeket gyártanak Skodáké,
csupa olyan kellekeket tehát, amelyeknek
révén szerencsétlen emberek nemcsak
nemzeti hősköke avanszálhatnak rövid
uton, hanem egyszerűsággal megszabadul-
hatnak e keserves földi élet minden bujá-
tól és bajától.
Skodáké a jó üzleti érzék tekintetében
nem állanak egyedül e „civilizált” vilá-
gon. Számos kalandor és képes intelligen-
ciájú üzletembert ismerünk a közelmúlt
történelméből, akik azzal szereztek mér-
hetetlen vagyonukat, hogy értették a há-
borús uszítások csizóját és megfelelő
piacot tudtak teremteni utólrhetetlen
hatású árucikkeiknek: az öldöklő szerszám-
mognak. A Sir Basil Zacharoffok azonban
olyan időket éltek, amikor még nem volt
Népszövetség és nem ült össze a leszer-
elési konferencia.
Ma azonban kissé furcsán hat az, hogy
ugyanakkor, amikor a Kellogg-paktum
szerint minden háborus támadás közön-

VILÁG TÜKRE

Redefláció

Irta: Dr. Ligeti Sándor

A háboru utáni pénzügyi technika
szótára a legújabb hetekben új szóval
gazdagodott. Infláció, stabilizáció, de-
fláció: az utolsó évtized fináncpolitiká-
jának egy-egy új irányát jelentették.
Most azonban, hogy ezek az irányok
csödöt mondtak s a csöddel egyidejű-
leg a nemzetközi gazdasági élet vezérei
kiábrándultak belőlük, a pénzügyi erők
új átszervezésével más politikát
akarnak kezdeni, melynek jelszava: a
redefláció.

Az infláció a fedezet nélkül és mér-
téktelenül kibocsátott bankjegyek ka-
tasztrófális elértéktelenedésével lett egy
értelmű. Az 1922-i genfi nemzetközi
értekezlet azután kimondotta, hogy ezt
a bajt csak úgy operálhatják ki a nagy
beteg közgazdaság testéből, ha a pénzt
az egyes államok aranyalapon stabili-
zálják. Mindezt nagyon szépen és ala-
posan gondolták ki, csak hogy a net-
zetek közti fizetési mérlegek, a min-
denütt tüneményes gyorsasággal emel-
kedő vámfalak miatt nem voltak áru-
exporttal kiegyenlíthetők, hanem ez a
kiegyenlítés arannyal történt. Termé-
szetes következményeképpen ennek, az
exportgyenge államok stabilizációt vé-
dő aranyalapja egyre fogyott. Ennek
az lett az eredménye, hogy mivel
minden áron fenn akarták tartani a
stabilitást jelentő aranyfedezeti arányt,
le kellett csökkenteniök a bankjegyjor-
galmat, visszavonni a hiteleket. Így
váltotta fel a stabilizáció rövid korszak-
át a defláció korszaka. A következmé-
nyeket ismerjük. Az árak estek vil-
lágszerte, a mezőgazdasági és ipari ter-
melés veszteséges lett, a fizetésektől
lenségek nyomán befagyott hitelek hat-
ványozottan züllesztették le az állapo-
tokat, a munkanélküliség növekedésé-
vel a fogyasztás hatalmas mértékben
esett s a mai generáció soha olyan
kilátástalan telet nem bőjtölt át, mint
ez, a mostani. A közgazdászok sok min-
denféle okot soroltak már fel abban a
meddő betütingerben, melyet a világ-
válságról irtak össze. A békeszerződés-
eket, a háborus reparációkat a racio-
nalizálást, a vámpolitikát, a bolseviz-
must és egyebeket, de legtöbb kárhoz-
tatója mégis a deflációs pénzügyi poli-
tikának akadt. E kárhözvétel abból az
elgondolásból indult ki, hogy a techni-
kailag mennyiségileg is fejlődő terme-
lésnek egyre szaporodó fizetési eszkö-
re volna szüksége s a defláció ebben a
tekintetben egészségtelen hiányt okoz.

Azokból a kimutatásokból, melyeket
az egyes jegybankok bocsátanak közre,
jól láthatja az avatott szem, hogy a de-
fláció még ma is teljes virágjában van
s igen tekintélyes még ma is azoknak
az ortodox deflácionistaknak a befolyá-
sása, akik a bankjegyfedezeti eszkö-
zök közül számúzni akarnak mindent,
ami nem arany s akik talán még a 100
százalékos aranyfedezettel is elégedet-
lenek. A Banque de France például,
mely 1931 folyamán 53.03 százalékról
60.57 százalékra emelte aranyfedezetét,
ez év január 15-iki kimutatásában ar-
ról számol be, hogy a fedezeti arány
egy hét alatt 61.65 százalékról 62.28
százalékra nőtt, részint azért, mert
aranykészletét ugyanezen idő alatt
69.279 millió frankról 69.846 millióra
szaporította, részint azzal, hogy bank-
jegy forgalmát 84.291 millió frankról
84.008 millióra csökkentette. Hasonló
jellegű a német Reichsbank kimutató-
sa, mely szerint január második heté-
ben az aranyfedezet 24.9 százalékról

25.6 százalékra emelkedett, holott ugyanakkor az aranykészlet 12,800.000 márkával csökkent — a devizafedezet esőkenésétől eltekintve. Ez a csupán relatív emelkedés úgy volt elérhető, hogy a bankjegyforgalmat 195 millió márkával szállították le. Ilyen erős iramu defláció nem is eredményezhetett mást, mint hogy a német munkanélküliek száma január első felében 300.000 emberrel gyarapodott, hivatalos jelentés szerint 5,966.000 lélekszáma.

Igen természetes, hogy mennél nagyobbak és általánosabbak a deflációs politika okozta bajok, annál inkább igyekeznek megtalálni az ellenszert, a deflációs járvány szérumát. A közgazdaság doktrói és kuruzslói a javaslatok, gyógyszerek és gyógymódok olyan tömegével árasztják el a világot, hogy ottél a világ csak még betegbé válhat. Az egyik ilyen szérum, mely mostanában válik divatossá: a redefláció.

Akik kitalálták, abból indultak ki, hogy nem szükséges inflációval szaporítani a bankjegyek számát. Az a nagy bizalmi és hitelválság, mely a defláció kísérőjelensége, leküzdhető a gazdasági erők olyan átcsoportosításával, mely a hitellet feledését újra lehetővé teszi. S ha ez sikerül, egy a bizalom helyreállításával előkerülnek majd a bankokból kivont fizetési eszközök, lesz újra forgalom, fogyasztás s a termelés is új erőre kaphat. Egy nagy kezdeményezésre van csak szükség, új, nagy hitelforrásra, mely a mai viszonyok közt is mer hiteket osztani. Tehát nem pénzzaporításra, hanem hitelszaporításra, nem pénzinflációra, hanem hitelinflációra van szükség. Hogy pedig a gyermeknek, a bizonytalan jövőjű újszülöttnek neve is legyen: ezt az új gazdasági politikát a redefláció hangzatos nevére keresztelték.

Az Egyesült Államokban, mely viszszaírja a „prosperity“ boldog idejét s ahol e keserves pillanatban nyolc és félmillió hivatalosan kimutatott munkanélküli várja a leállt üzemek munkára hívó sziréna bugását, kezdte meg ez az új irány első lépéseit. Az elmúlt napokban hagyta jóvá Hoover elnök a Reconstruction Finance Corporation alapítási tervét, mely kétmilliárd dollár alaptőkéjével elég erős volna ahhoz, hogy bankok és iparvállalatok hitelforrásra legyen. Az állam 500 millió dollárral vesz részt az alaptőke előteremtésében, míg 1500 millió dollárra bontokat bocsátanak ki, nyilvános jegyzés révén, mely máris biztosítottak tekinthető. Alapos számítások szerint azonban ez az összeg kevésnek fog bizonyulni az általános hitelválság kielégítésére. Ezért az amerikai nagypipar hasonló intézmény felállítását tervezi, de ötmilliárd dollár tőkével. Így koncentrálnak a defláció révén lecsökkent, elrejtett és szétszórt pénzt a redefláció szolgálatában s ezzel talán elkerülhetik az infláció kétes hatású kísérletét.

Anglia, Franciaország, de különösen Németország, mely leginkább szenved a hitelválságban az összes nagypipari államok közt, kapva kapnak a redefláció jelszaván. Az az általános hitelmegvona, mellyel különösen Németországot támadta meg a külföld, csak részben eredményezte a hitelek visszafizetését. A hitelezők részben haladékok nyújtására voltak kénytelenek, nehogy fizetés képtelenségbe kergessék az adósvállalatokat. Ez viszont a gazdasági élet megmerevedését idézte elő. Ha sikerül új hitelekkel föléleszteni a termelés tényezőit, inkább van reményesség, hogy a hitelezők egyszer visszakapják pénzüket, mintha folytonos szorítással, ideiglenes prolongációkkal kísérleteznek. A múlt tapasztalatai azonban azt mutatják, hogy az aktív hitelpolitika sem mindig eredményes. A mostani bajokat nem kis mértékben az okozta, hogy a politikai és gazdasági bizonytalanság miatt csupa rövid lejáratú hiteletet osztogatott a nemzetközi finánció, már pedig mindaddig, míg a régi békevilág hosszulejratú, olcsó, ammortizációs hitelszolgálatát nem vezeti be, semmiféle, még oly tetszetős és hangzatos redefláció sem tüntetheti el a defláció ma már túrhetetlen nyomását.

SELECT MOZGÓ

Mai kezdettel mutatja be a közismert német filmkomikus FELIX BRESSART legújabb, nagyszerűen sikerült német párbeszédű hangos filmjét:

Onagysága autót vezet

szenzációs vigjáték, melynek minden jelenete derűt és vígságot idéz elő. A nő főszerepét: SCHARLOTTE SUZA alakítja. Monopol Camarafilmm.

Hatvan embert tartóztattak le a bukaresti razzian, de a Grivița-uccai gyilkos nem került kézre

Bucuresti-Bukarest, február 3. Ma éjszaka 3 óráig tartó razzia volt a fővárosban, 60 letartóztatás történt. A razzia főoka a grivițai gyilkosság még mindig kiderítetlen rejtélye. Az egyik szolga ugyanis egy büntetett előéletű egyénre tett terhelt vallomást és a razzia ennek kézrekerítését célozta.

Egy zsidó tudós kimutatta, hogy Mickiewicz, a legnagyobb lengyel költő zsidószármazású volt

Egy lengyel gróf 53 évvel ezelőtt megírta ezt egy héber könyv lengyel fordításának bevezetésében, a lengyel magnások azonban összevadászták akkor a könyv példányait és azokat megsemmisítették

Varsó, február 3. Dr. M. Ringel, a kiváló zsidó történettudós és volt lengyel szenátor igen érdekes cikket közöl a Nowi Dziennik című napilapban, amelyben sulyos bizonyítékokkal vezet, hogy Adam Mickiewicz, a legnagyobb lengyel költő, anyai részről zsidó származású. Anyja ugyanis egy Majewsky nevű zsidó polgár leánya volt, aki később áttért a keresztény hitre.

1879-ben megjelent a Schaaire Teschuvah című héber könyv lengyel fordítása, amely a zsidóknak Chmelnicki uralma alatti szenvedéseit tárja fel. A fordítás kiadója, Branicki gróf, egy párizsi lengyel emigráns volt, a Hetman-család tagja. A könyv bevezetése egy levélváltást közöl Branicki gróf és Tarnowski gróf között. Tarnovsky azon kérdésére, hogyan tudta Branicki lefordítani a könyvet, a fordító feltárja a lengyel Szlachta viszonyát a zsidókérdéshez és ezzel kapcsolatosan citálja Adam Mickiewicz, a nagy lengyel költő álláspontját ebben a kérdésben és elmondja, hogy Mickiewicz, amikor Párizsban találkozott vele, kijelentette, hogy ő egy „félzsidó“, mert az anyja zsidó volt.

A könyv, amelyre dr. Ringel hivatkozott, csak néhány példányban létezik, mert a mágncsaládok annakidején összevásárolták az egész kiadást és azt megsemmisítették.

Borzalmas erejű földrengés pusztított Cuba szigetén

Newyork, február 3. Cuba szigetének délkeleti részén borzalmas erejű földrengés pusztított. Santiago di Cuba kikötőváros több, mint harmadrésze romokban hever. A halálos áldozatok számát csaknem kétezerre becsülik. A földlökések negyed órán át rázkódtatták a földet s csak a legellentállóbb épületek maradtak épen a hatalmas erejű földrengés után.

Matuska névre szóló meghívóval kéri fel a Bécsben élő ujságírókat, hogy főtárgyalásán vegyenek részt

Lakkcipőt és sötétkék ruhát vásároltatott magának, mert nagyon elegáns akar lenni

Bécs, február 3. Matuska Szilveszter orvosszakértői megvizsgálása a napokban befejezést nyert és terjedelmes jelentésüket az orvosok betérjesztették a törvényszékhez. A két professor Matuskát örültek nyilvánította a kiszívgartott hírek szerint. Ha ez az értesülés megáll, úgy akkor a biatorbágyi merénylet a steinhofi elmeorházbba kerül és így sem a német, sem a magyar bíróság előtt nem kell felelnie borzalmas tetteiért. Vannak bécsi jogászok, akik azt mondják, hogyha beszámíthatatlanság alapján felmentenék Matuskát, ez még nem jelenti azt, hogy okvetlen az örültek házába kell őt internálni, hanem ennek dacára is ki lehet szolgáltatni a kérelmező országok bíróságának.

A Matuska-per vádirata elkészült. Bármilyen is legyen az osztrák bíróság ítélete s álláspontja a kiadás ügyében most már valószínű, hogy ezt a nemzetközi jogi bonyodalmak egész sorozata fogja követni.

Közben Matuska egyelőre még a vizsgálati foglyok rendes életét éli és lázasan készül a főtárgyalásra. Eddig, mint ahogy azt a lapok már számtalan cikkben közölték — filmszenáriumot

írt és különböző találmányokon dolgozott, ma azonban már csak a tárgyalással törődik.

Hatalmas védőbeszédet írt magyar nyelven, amit a törvényszéki tolmáccsal fordított németre. Miután megvan győződve arról, hogy a tárgyaláson filmfelvételt is készítenek róla, többször kijelentette, hogy azon nagyon elegáns akar lenni és arra kérte családját, hogy akkorra sötétkék ruhát, meg lakkcipőt küldjenek be neki. Egyik levélben utasítja feleségét, hogy minden Bécsben élő ujságíró névre szóló meghívóval kérjen fel a tárgyaláson való részvételre, mert — mint írja — azt akarom, hogy az egész világ felfigyeljen a szavaimra...

Matuskánk, mint vizsgálati fogoly, egyébként joga van naponta egy ujságot hozatnia A Neue Freie Peressét olvassa. Mihelyt megkapja, első dolga gyorsan átlapozni és keresni, van-e benne valami hír róla. Ha nincs, családva teszi félre az ujságot. Több alkalommal elpanaszolta, hogy az osztrák sajtó nem foglalkozik eléggé vele és attól fél, hogy kellő reklám hiányában nem lesz elég nagy érdeklődés a tárgyalás iránt.

Matuskának aggályai azonban teljesen alaptalanok. Bár a bécsi tárgyaláson sem Jüteborg, sem Biatorbágyi kerül napirendre, mégis óriási az érdeklődés a világ minden tájáról. A nemzetközi sajtónak valószínűleg még rég nem volt annyi képviselője egy városban, mint amennyi most lesz és Matuska Szilveszter minden bizonnyal teljesül kívánsága: „a világ figyelni fog szavaira“.

Érdekes találmányt nyújtottak Bécsben hétfőn reggel a szabadalmi hivatalban, ahol Matuska Szilveszter ügyvédje jelent meg és kérte a biatorbágyi merénylet legújabb találmányának, egy újrendszerű kukoricaavágó gépnek szabadalmazását.

Matuska a fogházból levelet írt feleségének, amelyben kéri, hogy minél hamarabb szabadalmaztassák új találmányát s ha ez megtörténik, akkor az asszony haladéktalanul kérjen árajánlatokat az osztrák és magyar gépgyártóktól.

Levelében azt is írja, hogy reméli az ansbachi merénylet ügyében hozandó ítélet után ideje lesz terjedelmes emlékiratainak megírására.

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök, február 4.

Bukarest. 20: Dalest. 20:20: Szimfónikus hangverseny.
Budapest. 9.15: Hangy. 9.30: Hírek. 12.05: Hangy. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4: Villágjáró asszonyok. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: A földművelésügyi minisztérium előadásorozata. 5.30: Másfél óras könnyű zene. 7: Angol nyelvtanítás. 7.30: Wagner: Tannhauser c. operája. Majd tánclemezek.
Bécs. 20:20: Karének. 21:05: Szimfónikus hangy.
Berlin. 20: Szimfónikus hangy.
Breslau. 21:20: Beethoven III. szimf. Lípse. 16: Szimfónikus hangy.
Varsó. 20:15: Könyvű zene, szoprán énekek.
Kattowitz. 23: Könyvű zene.
Milánó. 21: Közv. a Scalából.
Róma. 20: Grammfón. 21: Szimfónikus Prága. 19:20: Dalest.
Pozsony. 18:05: Hegedűhangy.
Kassa. 19:05: Falusi zene.
Toulouse. 20: Grammfón. 21:30: Meyerbeer: Hugonották c. operája.
Svájci Aleman Adó. 20: Rádiózenekar.

Péntek, február 5.

Bukarest. 19:40: Wagner: Trisztán és Izolda. Utána hírek.
Budapest. 9.15: Hangy. 9.30: Hírek. 12.05: Balalajkazen. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4: Novellák. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: Házikvartett. 6: Gyorsírótanfolyam. 6.30: Katonazene. 7.45: Ária és dalest. 8.45: Külügyi negyedóra. 9.45: Pontos idő. 10: Cigányzene.
Bécs. 22.45: Jazz.
Berlin. 21.25: Hangképek Berlinből.
Breslau. 21.30: Nemzetközi népdalok.
Frankfurt. 17.05: Rádiózenekar.
Hamburg. 20.15: Szórakoztató zene. Stuttgart. 21: Vigopera.
Varsó, Kattowitz. 20.15: Filharmónikus hangverseny.
Milánó. 19.05: Rádióötös. 20.15: Szórakoztató zene.
Róma. 21: Operett.
Prága. 19.45: Szakszofón, balalajka, dalok. 22.20: Grammfón.
Pozsony. 20.05: Szlovák dalok.

MEGNYILT

UJ MODERN

Tükör és

Üvegcsiszolda!!!

„Schwarz“ C. Vic. 4.

Olcsó árak! Pontos kiszolgálás! Ugyano t tanulók felvéteinek.

A gáz-kusa

A leszerelési A k

A francia megn

Genf, február 3. A francia ünnepélyes megüvadások igazoltatása a francia második a gyalások második ideje alatt rendkívül gyalások történtek a legációi között. A lésési szerint a kisa relési küldöttségei tartottak, amelyen a leszerelési konferen egyöntetű magatartást kisanantant megüvadások irányítja mutat, hogy a tárgyi fog Lengyelország is a kisanantant állá magatartásra rábírn

A 60 egyezme

A leszerelési konferen malitások elvégzése ugynevezett leszer gyalására, amelynek a célra kiküldött bi Az egyezmény egyes vevő államok között kívül érdekes vita f ezért nem érdektele mertetni az 1932-es cia készülő egyez „paktum“ független kötétt leszerelési talános irányvonalat hadseregek fennt Az egyezmény, mel Románia is megtett revételeit, hat részl van paragrafusra aprólékosabb részle dászat minden ágá kötelezettséget. Az egy általános para ban, mely szerint magukat, hogy az szerint korlátozzák redukálják fegyver általános rész a tteket rója az állar

1. A haderőknek tátozását és az os hadseregeknél a sz sát, valamint a s hadianyagának köz költségvetés leszáll

2. A tengeri fe korlátozását a ágyuk kaliberjeine fegyverkezési költs titásával.

3. A motorikus e művek, valamint a nak korlátozásával szárazföldi, tenger mációk évi költség

A konvenció más fegyvernemek any szárazföldi hadian korlátozásának elv a hadianyagok fe ának és gyártásá dukációját követelik

A tengeri fegyve ban az egyezmény tonna mennyiségét e hajóknak egyik k való besorozását. R a hadihajók osztál kérésre. Epagy, mint kezéseknél, a teng anyagának költség tesznek, ami a h vásárlását és gyár

Nem gépből csinál

A katonai repü kritériumát a had ált motorikus er onló módon intéz egyéb hadijárműve

ZSIDÓ VILÁG

Jabotinsky és a londoni Times

London, február 3. Megírta az Uj Kelet, hogy Jabotinsky Vladimir, a Revizionista Világunió elnökének a varsói revizionista konferencián elmondott beszéde a londoni cionista és angol politikai körökben nagy megrázkóztató volt. A Times óles cikkében foglalkozott Jabotinsky életrajzi beszédével és többek között azt írta, hogy Jabotinsky ezekkel a szavakkal fenyegette meg Angliát: „A zsidóság lehet még az a dinamit, amely felrobbanthatja a brit imperiumot”. A revizionista unió hivatalosan megafolta a Times eme híradását és rektifikálta a beszéd kritikus részének elferdített beállítását. Most maga Jabotinsky nyílt levelet írt a Timesnek, amelyben állást foglalt a beszédéről és annak tartalmáról közölt tudósítással szemben. A Times feltűnő helyen le is közölte Jabotinsky levelét, de önkényesen változtatásokat eszközölt azon, a levél utolsó passzusát pedig egyszerűen nem közölte.

Jabotinsky levelében kifejtette, hogy nem a zsidókra, hanem egy egészen más és sokkal félelmetesebb közösségre célozott (Jabotinsky eredeti levelében az Izlamot nevezte meg, a Times szerkesztőse azonban itt megváltoztatta a szöveget), amikor egy emberi „dinamit”-nak potenciális rezervoárjáról beszélt. Majd így folytatja:

Nem a zsidók, hanem az anglok játszanak a „dinamittal”

— Rossz néven veszem tudósításukat, mert azt a benyomást kelti, mintha én azt fejtetem volna ki, hogy a zsidók ártani akarnak, vagy ártani tudnak a brit imperiumnak. Én még ezt egyetlen zsidótól sem hallottam. Egyike faji gyengeségünknek (amelyből elég gyakran huznak hasznót), hogy a bosszúság nálunk nem rejti magában feltétlenül a bosszu vágyát. Jelen helyreigazításom célja semmiesetre sem apologetikus jellegű. Nem a zsidókat, hanem Angliát vádoltam a „dinamittal való játékkal”, amelyet igen robbanékony gyújtóanyagként nagy tömegével üz és amely 300 millió egységet foglal magában. És hozzáfűztem: hogy egy ilyen praxis, a dinamittal való játék, egy a brit imperiumnál sokkal nagyobb és jelentősebbnél valamit, nevezetesen: a világ stabilitását — törheti szét.

Vagy, vagy

Jabotinsky ezután beszédének erre vonatkozó passzusait idézte. Az első passzusban ezt mondta: Angliával, mint palesztinai mandatórius hatalommal való tapasztalataink eredménye az, hogy 15 millió ember elveszti egy nagy nemzetbe vetett hitét, amelynek neve minden zsidó számára a becstelenség és a morális komolysággal jelentett egyet. A mandatórius hatalom valósággal megakadályozta a cionizmus minden előrehaladását. Ez a tapasztalat csak arra volt alkalmas, hogy a zsidó tömegeket, különösen a mi ifjúságunkat, egy roppant veszedelmes utra kergesse. Egy nép ifjúsága, amely oly tragikus helyzetben él, mint a mi ifjúságunk, nem élhet hit nélkül. Hitre van szükség. Vagy egy nagy újítáremtésbe, vagy egy nagy rombolásba vetett hitre. Vagy vagy. Anglia egy kezeli dolgait, mintha az elkeseredettségnél, a világ minden sarkára szétszórt fáklyáit fel akarná gyújtani.

A világ biztonságával játszik Anglia

A második passzusban arra mutat rá, hogy Anglia egy ennél is sokkal veszedelmesebb világgyújtogatósi játékot üz a pánizlam fanatizmusnak szisztematikus galvanizálásával, annak legsötétebb, legközépkoribb és legreakciósabb formájában. Jeruzsálem maholnap a lázadásnak centrumává fog átváltozni, amelyet a moszkvai ágensek legsötétebb törekvései fűtenek, egy centrum, amely a kézigránátok sokaságát fogja szétszórni magából, amelyek pedig nemcsak a zsidó telepéseket hanem Európára egész kolonizációs szisztémáját fenyegetik. Nem nekünk, zsidóknak, hanem Európára leghatalmasabb nemzeteknek kell nemsokára számot adnia Angliának ezért a rövidlátó és veszedelmes játékaért, amelyet a világ biztonságával üz a maga égisze alatt.

Ami a Times elsüllyesztett

Ezután következik az a befejező rész, amelyet a Times nem közölt és amely így

hangzik: „Mindazokat, akiket illet, óva intem, hogy ezeket az érzelmeket egy izólált párt vagy egy személy megérzéseiként lehurrogják. Vakság lenne nem észrevenni, hogy a történelemnek természetes reakciója: az angolelleses érzelmekek a felébresztése a zsidóság minden rétegében, amelyek nem az angol korona alatt élnek. Az „angolelleses” kifejezés alatt ne egy üres fenyegetés meghirdetését lásák. Egyetlen zsidó sem álmodik „represszáliák” megkísérléséről, ezek nem is menthetnének meg bennünket. De az érzés, mint olyan fennáll, terjed és napról-napra mélyül és sokáig nem lesz feltartóztatható. Csak a legmélyebb sajnálattal közölhetem ezt a letagadhatatlan igazságot. Hiszen Angliában is sokan vannak, akik nagyon jól tudják, hogy

éppen az én barátaim és jómagam voltunk azok, akik a mi népünk egyre le-tűnő hitét Anglia iránt mindenáron igyekeztünk felszínre tartani. Mi voltunk azok, akik meg akartuk győzni a tömegeket, hogy főképpen a palesztinai bürokrácia és a cionista vezetőség bűnös a történelemért és Anglia köztudata még mindig az a felelősségi fórum, amelyet ha el tudunk érni, minden jogtalanságot jóvátenne. Én szeretném, ha ma is ezeket a doktrínákat prédikálhatnánk, mert káros a mi népünkre mai páratlanul súlyos helyzetében ráeszmélnie arra, hogy egy univerzális szentséggel bíró és nemzeti reményeinek szülő fogadalomból játékokat üztek. De eljön egy pillanat, amikor még a leghőbb illúzió sem tartható fenn a kegyetlen realitások láttára.

KÖZGAZDASÁG

A hunyadmegyei kereskedők erélyes akcióba kezdenek a patenta fixa ellen

A múlt évi adóalap 35 százalékos redukcióját kéri a hunyadmegyeiek

Déva, február 3. Január 31-én tartotta meg a hunyadmegyei kereskedők tanácsának ideiglenes bizottsága első érdemleges gyűlést a kereskedelmi és iparkamara tanácstermében. A gyűlés annak a szervezőmunkának egyik hajtása volt, amely az utóbbi hetekben megyszerte egybetömörítette Hunyadmegye összes kereskedőit. A mintegy negyven ember jelenlétében megnyitott, ülés napirendjén, mint legfontosabb tárgy a patenta fixa szerepelt. A gyűlésen mindazok a kamarai delegátusok, akik már résztvettek a kereskedők kategóriái beosztásánál, bejelentették eddigi tapasztalataikat és sérelmezték, hogy a pénzügyi hatóságok tévesen alkalmazták a törvény intencióit, mert ez a kivétel nem egyéb egy olyan számtani műveletnél, amely a kegyeleműfést adja meg az amugyis tönk szélén álló kereskedelemnek.

A törvény 76. szakasza úgy intézkedik, hogy az osztályozó bizottság a kereskedő mai helyzetét tegye mérlegelés tárgyává, a pénzügyi hatóságok pedig ezt úgy értelmezik, hogy csak azoknál veszi ezt tekintetbe, akiknél az utolsó három évben kimutatott középarány nál magasabb kategóriát kellene beállítani. Így nem veszi tekintetbe a bizottság, hogy az utóbbi években az adóalany kereseti lehetősége és jövedelme több mint ötven százalékára visszaesett.

A gyűlés éles kifakadások és felszólalások közepette vette tudomásul a bejelentéseket és végül határozati javaslatként memorandumot fogadott el, amelyet a pénzügyminiszternek, a vármegye összes képviselőinek és az országban létező összes kereskedelmi testületeknek megküld, hogy közös akcióra hívja fel őket.

A memorandumban a hunyadmegyei kereskedők azt kéri, hogy a patenta fixát helyezték hatályon kívül és az adókvetések az elmúlt évi adóalapon 35 százalékos redukcióval történjenek. A határozati javaslat kihangsúlyozza, hogy a kereskedők még ezt az adóalapot sem tudják fizetni, de mérlegelve az állam katasztrófális helyzetét, mint lojális állampolgárok, fizetési képességeiket messze felülmúló adózási alapot ajánlottak fel. Amennyiben a kormány a kereskedők kérése fölött napirendre térne, úgy nem maradna más hátra, mint az iparigazolványok visszaadása és az üzletek bezárása.

A gyűlés ezután az üzletbérredukciós akciót, majd a Cassa Cercualaban duló visszaéléseket tárgyalta. A gyűlés Groza Péter volt miniszter, a Sfatul dévai tagozatának elnöke vezette le és zárobeszédében együttműködésre szólította fel a kereskedőket. A hosszúra nyúlt ülés a napirendet nem tudta teljesen tárgyalni és így délután három órákor azzal oszlott fel, hogy két-három héten belül az aktuális ügyek meg tárgyalására ismét összeül.

kerül. — A monopólium igazgatóságával folytatott tárgyalások folyamán a szindikátusnak sikerült elérnie, hogy a vendéglősök a jövőben ne a monopólium útján, hanem az egyes dohánytözsékben is beszerezhessek a kártyákat és römiköveket. A vendéglősöknek régi sérelmük volt, hogy a kártyákat csak a monopólium igazgatóságánál szerezthették be és ott minden kiadott kártyajátékot nyilvántartottak. Most, hogy a monopólium engedélyezte, hogy a jövőben magánházakban is tartssanak römiköveket, a monopólium enyhíteni fogja a kártyajátékok ellenőrzését célzó rendeleteit.

A háztulajdonosok is követelik, hogy a mezőgazdasági ingatlanokat terhelő jelzálog kölcsönök tervezett konvertálásával egyidejűleg a bépipített városi ingatlanokat terhelő ily tartozások is konvertáltassanak. A kolozsvári háztulajdonosok szövetsége választmányi tagjaiból és a jelzálogilag terhelt városi ingatlanok tulajdonos képviselőiből dr. Cosma közjegyző elnöklete alatt alakult bizottság folyó hó 1-én tartott értekezleten elhatározta, hogy miután a városi ingatlanokat terhelő tartozások ezidőszertint behajtása, a háztulajdonosok tekintélyes részét épügy tönk-

Eggyer Mellvásárlás MEGSZÜNTETIAK-HÖGEST

re juttatná, mint a mezőgazdák, memorandummal fordul a kormányhoz, hogy a mezőgazdasági adósságok konvertálásával egyidejűleg a házbirtokok adósságai is konvertáltassanak. Elné fogva a háztulajdonosok szövetsége, az érdekelteket és a jelzálogilag terhelt városi ingatlanok tulajdonosait folyó hó 7-én (vasárnap) d. e. 11 órákor a városháza közgyűlési termében, rendkívüli közgyűlésre hívta össze. Az érdekeltekt háztulajdonosokat ezuton is felhívja a szövetség, hogy a közgyűlésen mulhatatlanul vegyenek részt.

EGYESÜLETI ÉLET

Az Erdélyi Zsidó Árvagondozó gyermekdelutánja. Az Árvagondozó kolozsvári csoportja február 7-én tartja meg 3-ik műsoros gyermekdelutánját a katolikus gimnázium dísztermében, pontosan 3 órai kezdettel. Műsor: 1. Prolog és conference Bergner Evi. 2. Szaval: Cion felé Klein Zicuka. 3. Tánc Goldstein Elza kiséri G. Lili. 4. Vidám jelenet Vágó Médi. 5. Mandolin szóló: Waldhorn, Volga Szönyi Hansi. 6. Matróztánc Finkelstein Aliz és Stróli Hana. 7. Mese Hamburg Szerén. 8. Tánc Goldstein Margit és Irén. 9. Zongorajáték Silbermann Vera. 10. Gyermekjáték Bergner Evi. 11. Grotosz tánc Fischer Nusi és Hans Sári. 12. 1 felv. bohózat Benedek Ducí, Weisz Miri, Weisz Juli és János. 13. Kabaré Fischer Nusi és Bubi. Aki gyermekének örömet akar szerezni, feltétlenül jöjjön el erre a hangulatos delutánra, ahol kedves körben szórakoztatni fogjuk kicsiny hallgatóinkat. Kérjük gondoljanak arra, hogy a delután bevétele sok szegény árva sorsán fog segíteni. Szeretettel várjuk tehát gyermekével együtt Erdélyi Zsidó Árvagondozó kolozsvári helyicsoport.

A „Kautsky” munkáskulturkör rendezésében f. hó 5-én, pénteken este pontosan 8 órákor Halász József hírlapíró tart előadást „A gép szerepe a jelen és jövő társadalomban” címen, a Vasmunkás-otthonban, (Str. Wilson, a törvény-székkel szemben). Beléptidij nincsen, vendégeket szívesen látnak.

A zsidó kórházban rendezőse ezutomon köszönetet mindazon hölgyeknek, akik természetbeni adományaikkal hozzájárultak a büfé megrendezéséhez és ezáltal a bál anyagi sikeréhez.

A Cristal Palace termeiben folyó hó 7-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel nagyszabású teadélután rendez a kolozsvári Zsidó Nőegylet. Kolozsvár zsidó asszonyainak eme nemes és valóban alkalmas jótékonykodást szolgáló rendezvényei, a kolozsvári zsidó ifjúság legkedvesebb szórakozásait jelentik és így érthető az az élenk érdeklődés, amely a vasárnapi teadélután iránt megnyilvánul.



MEGJELENT SALAMON LASZLO (SALLO TAMAS) NINC S M S MEGOLDAS

Ára: 40 lej és portó

Kina az ut az

A japán kormányból. A Genfből nem oszlatj

A prág

LONDON, jelentése szerint tanács az utolsó mak demarsát. zött felmerült selők jelentéte ben nem hajlan tárgyalások me

Egyidejűleg a szárazföldi, küldött japán kapott, akik az jelentés szerint fogták a Sangh japán gyalogsá vonalát. A kín

A harcok Nankingban eg ják a fegyversz

Anglia ellenér k

London, februá amerikai kormány japán imperializ tei ellen, valamint ciorország csatlakozó akcióhoz, ez azzal az eredmén lanabban világsze egyes japán ko meg lehet máris Anglia és Ameri erélyshangu fell döbbenést keltett

Japán

Ezzel egyidejű rancsnok közölte konzuli testületév

a kínaiak megs verszüneti m ezért a tengeré telen me

Röviddel ezután kétnapos szünet Sa-Pey kínai vá s kétezer japán hamra indult a S állásai ellen. A S dőket is erős tűz ják a japánok.

Ujjab jelentés Sa-Pey városneg támadást nehéz t

A japán

Eddig még me szerint Kanton el volna a japán fi egyidejűleg a sar gyed felett japán Emiatt a külföld készülnek az ideg let újabb megsér ségtelen, hogy a gasból fényképfel a nemzetközi neg jairól.

Ezzel kapcsolat los helyen cáfoljá ha a hatalmakna kuk, hogy felozla zetközi negyedat. és terület határán jesen kiépült. A f zas tevékenységet cia végedy védelm cia városrészt kör tak és drótkadák

Kína feltételek nélkül elfogadta, Japán az utolsó pont miatt nem fogadja el az angolszász hatalmak demarsát

A japán kormány több tartalékos korosztályt hívott be a szárazföldi, tengerészeti és légi haderőből. A Genfben kiküldött japán leszerelési delegáció hatvan tagja is behívót kapott. A hatalmak nem oszlatják fel a sanghaji nemzetközi negyedet. Általános a felháborodás Amerikában Japán ellen. Felmentették állásától Shiosawa tengernagyot

A prágai Skoda-gyár szállítja a fegyvereket a távolkeleti vérengzésekhez

LONDON, február 3. Lapzártakor érkezett az Exchange Telegraph jelentése szerint Kína feltételek nélkül elfogadta, ellenben a japán minisztertanács az utolsó pont miatt nem tartja elfogadhatónak az angol-szász hatalmak demarsát. A demars utolsó pontja arra vonatkozik, hogy a két állam között felmerült differenciákat a hatalmak közvetítésével és diplomáciai képviselők jelenlétében igyekezzenek kiküszöbölni. A japán kormány ezzel szemben nem hajlandó elfogadni, hogy egy harmadik hatalom szólhasson bele a tárgyalások menetébe.

Egyidejűleg a japán hadügyminisztérium több tartalékos korosztályának a szárazföldi, tengerészeti és légi haderőből behívót küldött. A Genfben kiküldött japán leszerelési delegáció tagja közül hatvan szintén behívót kapott, akik azonnal el is utaztak Genfből. Ugyancsak lapzártakor érkezett jelentés szerint japán torpedószűk és a nehéz tüzérség ütegei pergőtűz alá fogták a Sanghaji közelében lévő Wucsang erődöt. A pergőtűz hatása alatt a japán gyalogság rohamra indult és sikerült áttörnie a kínai gyalogság rajvonalat. A kínai katonák fejesztetten menekülnek az északi pályaudvar felé.

A harcok folyamán a nemzetközi negyedet újabb gránát és srappel érte. Nankingban egyelőre csend van. A jelek szerint az ellenséges felek betartják a fegyverszüneti megállapodásokat.

Anglia és Amerika erélyes fellépése ellenére tovább dülnek a harcok a kínaiak és Japánok között

London, február 3. Az angol és amerikai kormány erélyes fellépése a japán imperializmus kínai hadműveletei ellen, valamint Olaszország és Franciaország csatlakozása az erélyes tiltakozó akcióhoz, ezidig még nem jártak azzal az eredménnyel, amelyet első pillanában világszerte reméltek tőle. Bár egyes japán kormányintézkedésekből meg lehet máris állapítani azt, hogy Anglia és Amerika közös jegyzéke és erélyeshangú fellépése bizonyos megdöbbenést keltett Tokióban, — egyelőre

egy Sanghaimban, mint Nankingban a harcok tovább dülnek.

Az Associated Press jelentése szerint ma nyolc óra 53 perckor ismét heves tüzérségi harc kezdődött Sanghaimban a japánok és a kínaiak között. A japánok koncentrált támadást intéztek a kínai állások ellen s az északi pályaudvar kivételével sikerült is behatolniuk a kínai állásokba. Az északi pályaudvart két kínai páncélosvonat védi. Több bomba lecsapott a nemzetközi negyed területére is.

Japán még több kínai kikötőt akar megszállani

Ezzel egyidejűleg a japán flottaparancsnok közölte a nemzetközi negyed konzuli testületével, hogy

a kínaiak megszegtek a kötött fegyverszüneti megállapodásokat s ezért a tengerészeti haderő kénytelen megtorlással élni.

Röviddel ezután a nehéz ágyúutegyek kétnapos szünet után újra megkezdtek Sa-Pey kínai városnegyed bombázását s kétezer japán tengerészgyalogos rohamra indult a kínaiak megerősített állásai ellen. A Sanghaji környéki erődöket is erős tüzérségi tűz alatt tartják a japánok.

Újabb jeentés szerint Sanghainál a Sa-Pey városnegyed elleni újabb japán támadást nehéz tüzérségi tűz készítet-

A japán flotta már Kanton előtt áll?

Eddig még meg nem erősített hírek szerint Kanton előtt már meg is jelent volna a japán flotta egysége. Ezzel egyidejűleg a sanghaji nemzetközi negyed felett japán repülőraj jelent meg. Emiatt a külföldi hatalmak tiltakozni készülnek az idegen koncessziós terület újabb megsértése miatt, mert kétségtelen, hogy a japán repülők a magasból fényképfelvételeket készítettek a nemzetközi negyed stratégiai pontjairól.

Ezzel kapcsolatban amerikai hivatalos helyen cáfolják azt a híradást, mint ha a hatalmaknak az lenne a szándékuk, hogy feloszlássák a sanghaji nemzetközi negyedet. A külföldi koncessziós terület határán a védelmi vonal teljesen kiépült. A franciák különösen lázas tevékenységet fejtettek ki a francia negyed védelme érdekében. A francia városrész körül lövészárkokat ástak és drótkadályokat állítottak fel.

is utban vannak olasz sorkatonasággal Sanghaji felé.

Félmillió kínai munkanélküli Sanghaimban

A japán betörés nemcsak a véghezvitt anyagi rombolásban, halottakban és súlyos sebesültekben érezeti hatását Sanghaimban, hanem szociális téren is. A rombolások és a harcok következtében egyedül Sanghaimban több, mint félmillió kínai munkás vált munkanélkülivé. Az élelmiszerüzemek leállása s a kikötői forgalom megbénulása következtében most már a nemzetközi negyed élelmiszerellátása is súlyos nehézségekbe kezd ütközni. Ha ezt tekintetbe vesszük, teljes mértékben mérhető Amerika politikusaiknak, egész lakosságának, az amerikai parlament szenátorainak és képviselőinek az az egyetemes felháborodása, amellyel a japánok támadását fogadták.

Amerika hivatalos közvéleményének általános felfogása szerint Japán támadása Sanghaji és Nanking ellen minősíthetetlenül brutális volt és a nemzetközi jogot sérti.

A templomokban az egyházi szónokok is Japán ellen keltenek ngulatot a távolkeleti eseményekkel kapcsolatban. Általában általános a felzúdulás a japánok ellen és ezért a közvéleményben is meggyökeresedett az a felfogás, hogy a washingtoni kormánynak minden oka és alapja meg van az erélyes fellépésre. Egyébként a Berwick angol cirkáló egy zászlóalja újabb angol sorkatonaságot tett partra Sanghaimban.

A mérséklet szelleme kerekedett felül Tokióban?

Annak ellenére, hogy a Tokióban megtartott tegnapi minisztertanács egy évre felfüggesztette a nemzeti adósság törlesztésére előirányzott 44 millió yen fizetését s a déljapán kikötőkből újabb tizenegy hadihajó van utban a kínai kikötők felé, — egyes jelek szerint a japán felelős tényezőkben, úgy látszik kellő hatást gyakorolt Amerika, Anglia, valamint Franciaország és Olaszország kormányainak erélyes beavatkozása a távolkeleti hatalmak konfliktusába.

Minden valószínűség szerint ennek az erélyes beavatkozásnak tudható be, hogy a japán császár tegnap rendeletileg

mentette fel állásától Hamagucsi tengernagyot, a tengerészet vezérkari főnökét és helyére Fusini herceget nevezte ki vezérkari főnökké.

Menesztette a császár Shiosawa tengernagyot is, a kínai vizeken manőverező japán flotta parancsnokát is, akinek egyes parancsára történt Sanghaji bombázása és általában a japán csapatok brutális, sőt barbár fellépése a védtelen kínai lakosság ellen. Shiosawa helyét Nomura ellentengernagynak tartozik átengedni

A felmentés híre Sanghaimban nagy örömet keletkezett, mert a háborus párti Shiosawanak menesztésében a józan belátást vélik felülkerekedni a brutális imperialista szellemmel szemben. Ezzel kapcsolatban Pratt amerikai tengernagy, a Fülöp-szigeti amerikai flotta főparancsnoka is azt a kijelentést tette, hogy jobb helyen és időben nem is állhatott volna be személyi változás s ő bizik Nomura, az új parancsnok mérsékletében.

A transzszibériai vasut vonalain zavartalan a forgalom

Azzal a tegnapi közölt hírral szemben, hogy a transzszibériai vasut szibériai és északmandzsuriai szakaszain megszakadt a vsuti közlekedés, a Daily Herald értesülése szerint Moszkvában hivatalosan kijelentették, hogy a transzszibériai vasut összes vonalain a forgalom teljesen zavartalan s mindazok a hírek, amelyek a forgalom charbin-környéki megszakadásáról Nyugateurópában elterjedtek, minden alapot nélkülöznek.

Egyidejű moszkvai jelentés arról számol be, hogy a japánok február 11-ikére halasztották el az önálló mandzsuriai köztársaság proklamálását.

Egyelőre Charbin körül a harcok még szakadatlanul folynak. Nem erősítik meg azonban azt a hírt, hogy a japánok a külvárosokat és az állomást megszállták volna, mely minden alapot nélkülöz.

Londonból érkező jelentés szerint április előtt aligha lehet szó arról, hogy a Népszövetség Mandzsuriaiba kiküldött bizottsága megkezdhesse vizsgálatát. A bizottság tagjai ma délelőtt szállottak hajóra Le Harveban Amerika felé. Utjuk közel két hónapig fog tartani, amíg eljutnak a Távolkeletre.

A prágai Skoda-művek szállítják a fegyvereket a Távolkeletre

Londoni távirat arról a szenzációs körülményről ad pozitív forrásból nyert értesülések alapján hírt, hogy a távolkeleti háborus feleket, tehát úgy Kinát, mint Japánt a prágai Skoda-művek látják el hadianyaggal. Nap-nap után újabb hadianyag-szállítmányokat küldenek ebből a municiógyárból a Távolkeletre, ugyanakkor, mikor a leszerelési konferencia az általános lefegyverzés ügyét vitatja és amikor a nagyhatalmak teljes politikai és hatalmi súlyukkal próbálják megakadályozni a távolkeleti konfliktus veszedelmes méreteiben való elmérgesedését.

Kártérítési perek özöne indul a vasut ellen a meglepetésszerű tarifamódosítás miatt

Az Ugr tiltakozó delegációt menesztett a közlekedésügyi minisztériumba

Bucuresti-Bukarest, február 3. A vasut vezérigazgatósága, amint azt az Uj Kelet már jelentette, elhatározta, hogy február hónapban az egész belföldi fogyasztás részére a XXI. számú tarifát fogja alkalmazni a következő áruknál: tűzifa, fűrészhulladék, talpfa, préselt fátégla és hulladéka, agyagtégla, mész és építési homok. A szénbrikettre, szénre és lignitre, a szárított lignitre és a belföldi bányából származó desztillált lignitre a XX. tarifát alkalmazza február hónapban. Március elsejétől módosított tarifa lép életbe, amelynek tételeit később állapítják meg. A vasutnak ez a rendelkezése, valamint az, hogy a szezonközvetlen közlekedésű vasutak számára a XX. tarifát alkalmazza február hónapban, március elsejétől módosított tarifa lép életbe, élénk tiltakozást váltott ki az összes gazdasági és kereskedelmi körökben. Az Ugr tiltakozó delegációt küld a közlekedésügyi miniszterhez, aki előtt kifejtji, hogy ez a rendelkezés minden tényleges alapot nélkülöz, törvényt

helyez hatályon kívül s ezenkívül nemzetközi egyezménybe ütközik, amely szerint ugyanis a tarifamódosítás legalább harminc nappal előbb publikálandó. A vasut veetésége ezt a harminc napos időt nem tartotta be és ezért nem látszik kizártnak, hogy a szállítók tömegesen fognak kártérítési pert indítani a vasut ellen.

— Letaróztatták Gandhi fiát. Londonból jelentik: A Reuter távirati iroda jelenti Delhiből, hogy Gandhi fiát Demidas Gandhi letaróztatták.

— A Farm Board nagyobb mennyiségű búzát adott el Olaszországnak. Londonból jelentik: Newyorki jelentés szerint a Farm Board nagyobb mennyiségű búzát adott el Olaszországnak. Olasz exportőrök argentinai búzát is vásároltak, míg a kanadai Manitoba-buza elhelyezése magas ára miatt Olaszországban nagy nehézségekbe ütközik.

Alparilla
AK-HÖGÉST

mezőgazdákát, mel-
ul a kormányhoz,
ági adósságok kon-
jűleg a házbirtokok
értéltassanak. En-
donosok szövetsége,
jelzálogilag terhelt
ulajdonosait folyó
d. e. 11 órakor
lési termében, rend-
hívta össze. Az érde-
kat ezuton is felhív-
y a közgyűlésen
enek részt.

ENI ÉLET

Arvagondozó gyer-
Arvagondozó kolozs-
ár 7-én tartja meg
kdélutánját a kato-
termében, pontosan
isor: 1. Prolog és
vi. 2. Szavalt: Cion
Fánc Goldstein Elza
dám jelenet Vágó
szóló: Waldhorn,
6. Matróztánc Fin-
Hi Hana. 7. Mese-
Fánc Goldstein Mar-
rajáték Silbermann
k Bergner Évi. 11.
Nusi és Hans Sári.
enedek Duci, Weisz
ános. 13. Kabaré
Aki gyermekének
feltétlenül jöjjön
délutánra, ahol
oztatni fogjuk ki-
férjük gondoljanak
bevétele sok sze-
segíteni. Szeretet-
termekével együtt
ondozó kolozsvári

skultúrkör rende-
nteken este pontos-
József hírlapíró
szerepe a jelen és
imen, a Vasmun-
Wilson, a törvény-
elértidj nincsen-
nak.

endezősége ezuton
azon hölgyeknek,
dományaikkal hoz-
egméréséhez és
keréhez.

meiben folyó hó
n 5 órai kezdettel
nt rendez a ko-
Kolozsvár zsidó
es és valóban ál-
szolgáló rendezvé-
ifjuság legked-
lentik és így ért-
lódés, amely a
ánt megnyilvánul.

flágmárka
megóvja Önt
a nem-
betegségek
től

HALLO TAMÁS
GOLDÁS

tanulmánytör-
nagy gazdaság-
kulturális krízis-
emairól.
den intellektu-
minden a kor-
problémaival
közö embernek
olvasnia!

Zsidók pénz nélkül

— Regény az amerikai zsidó proletárok életéből —
IRTA: MICHAEL GOLD

(40)

Apám a páholyban egy Zachariás Cohen nevű mázoló-mesterrel ismerkedett meg. Ez az ember megkedvelte apámat.

Alkalmazta a műhelyében s mivel páholytestvérek voltak, megkérte apámat, hogy a többi munkásokat tartsa szemmel s titkon számoljon be neki nem lustálkodnak-e. Apám, sajnos, nagy örömmel vállalta ezt a spieli munkát.

— Zachariás bizik bennem. — szokta a eldicseküdni. — Abe Tuchmannt nem soká kidobja és akkor én leszek az előmunkás. Képzeld, Katie a siker útján vagyok! Amerikában minden lehetséges.

Az előmunkás Tuchmann kistermetű, kopasz, negyven év körüli ember volt s ama mázoló betegség következtében, amelyben apám is szenvedett, nehézkes és legyöngült. Már több, mint tíz éve dolgozott Zachariásnál.

— Zachariás azt mondja, hogy nagyon bartárságos az emberekhez — adta elő vigyorogva apám. — Az ilyen előmunkással pénzt veszít a mester mondja Zachariás. Azonkívül lassú és folytonosan beteg. Nemsokára én leszek az előmunkás ez már biztos.

Egyik este éppen munkafizető nap volt, ajtóstól rontott a konyhába apám és diadalmasan csokogatta anyámat.

— Végre előmunkás vagyok! — kiáltotta. — Ma engem tett meg előmunkássá Zachariás.

— Örülök. — mondta anyám és elgondolkozva nézett apámra. — Azt a szegény embert elbocsátották?

— Miféle szegény embert? Már megint felfedeztél valakit, akin segíteni kell! — Jól tudod kire gondolsz — mondta anyám. — Abe Tuchmannt!

— Természetes, hogy elbocsátották — mondta apám türelmetlenül. — Nagyon lassú volt.

— Anyám elfodult tőle. — Mi bajod? — kérdezte apám. — Azt akarom ép mondani. — válaszolta anyám. — Nem igazságos dolog, hogy egy beteg, családos embert, aki tíz évig dolgozott ugyanannál a mesternél, kitesznek az utcára.

— Asszony, — kiáltotta apám dühösen — törődj a konyháddal! Te csak egy asszony vagy!

— Igen, — mondta anyám és többé sohasem beszélt erről a dologról.

Soha még ember annyi szenvedéllyel nem töltötte be előmunkási állását, mint lelkesült apám a következő hónapokban.

Már nem álmodozott többé a nadrágtartó üzletről. Már nem voltak többé melankolikus rohamai, amikor megállapította, hogy csapdába került. Reggelként kiugrott az ágyból, gyorsan megmosdott a hidegvizvel és fűtőrézve ment a munkába. Minden rettenetesen sürgős lett számára. Este nem volt ideje arra, hogy román meséit előadja, annyira tele volt nagy tervekkel.

— Anyám nem osztotta örömeit. Szemrehányást tett neki, hogy gráva és pesszimista; apám azonban vonogatta a vállát. Valahányszor apámat elfogta a becsvágy, anyám mindig megjéjt. Anyámban ugyanis meg volt az a sötét proletár ösztön, mely gyanakvóvá tette mindazzal szemben, ami a pénzszerzéssel összefügg.

Apám sokkal gyermekibb volt. Mindenféle büszkélkedett, szavalt és hiu volt csodálatos új játékszerére. Ahá, most már utban van az amerikai siker felé! Megtalálta egy Nathan Schiff vagy egy Ottó Kahn titkának a nyitját! Senkisémet tudott olyan büszkén csillogó varakat építeni, olyan törékeny talajra, mint apám. Még ma is szilárd meggyőződés, hogy tulajdonképpen színésznek teremtődött. Sokat dohányzott, sok bort ivott s minden este munka után felvette fekete előkelő ruháját.

Baruch Goldfarbról egészen megfeledkezett. Most Zachariás Cohen pompás, okos alakját tisztelte, e minden valahai mázoló-mesterek legnagyobbikát. Elisméltelte főnöke vicceit; elmondotta főnöke stratégiai terveit; és sikeres üzletkötéseit s valamennyiünket kényszerített főnökét csodálni.

Az East-Side lakói minden tíz esztendőben kicserélődnek. Ahogy egy gene-

ráció valami pénzt keres, átköltözködik egy jobb negyedbe. Abban az időben a zsidók, akiknek valami kis pénzük volt Bronxba s Brooklyn bizonyos uccáiba szoktak telepedni. Ennek következtében ezeken a helyeken nagy telekháusa állott elő s Zachariás Cohen, mint minden pénztkereső, foglalkozott telekspekulációval is. Érdekei Brooklyn egyik részébe, névszerint a Borough-Parkba kötődtek.

— Elköltöztünk az East-Side-ről, — jelentette ki egy este apám. — A főnököm azt ajánlotta, hogy telepedjem át a Borough-Parkba; ő maga is ott lakik. Hajlandó egy kis házat eladni nekem a

ráció valami pénzt keres, átköltözködik egy jobb negyedbe. Abban az időben a zsidók, akiknek valami kis pénzük volt Bronxba s Brooklyn bizonyos uccáiba szoktak telepedni. Ennek következtében ezeken a helyeken nagy telekháusa állott elő s Zachariás Cohen, mint minden pénztkereső, foglalkozott telekspekulációval is. Érdekei Brooklyn egyik részébe, névszerint a Borough-Parkba kötődtek.

— Elköltöztünk az East-Side-ről, — jelentette ki egy este apám. — A főnököm azt ajánlotta, hogy telepedjem át a Borough-Parkba; ő maga is ott lakik. Hajlandó egy kis házat eladni nekem a

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Sanghai a Corso Mozgóban

Cluj-Kolozsvár, február 3. Soha még annyit nem emlegették az emberek Kínát és Japánt, mint mostan, amikor Kína évezredes városaiban patakokban ömlik a vér és a két sárga fajú embertömeg igazi keleti kegyetlenséggel ront egymásnak. A világ összes nagyhatalmai összefogtak a borzalmas világégés megakadályozására. Az emberhalál és emberi kegyetlenség szomorú földje lett Kína és éppen ezért van kivételes aktualitása annak a filmnek, amelynek vetítését ma este kezdi meg a Corso-mozgó. A Napkelet leánya a címe ennek a monumentális filmnek, melynek egyik főszerepét kínai, a másik főszerepét pedig japán filmművész játssza. Ana May Wong, a nagyszerű kínai filmsztár és Szeszue Hayatowa, a japán kolleganője ebben a vérmosta földterületen játszó le ezt a gyönyörű drámát, amelynek csütörtöki premierje iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg.

Szombaton este: Az operett-társulat első előadása

50 ingyen jegy a Maya jövő heti premierjére

Négy hétig tartó diadalmas vendégtétek után holnap érkezik haza a teljes kolozsvári operette-ensemble s szombaton este 9 órakor folytatja előadásainak sorozatát. Szombaton a Lámpaláz című, hallatlanul mulatságos, kissé kényes témájú és szabadszájú új operettet fogják előadni s az első felvonás után a viszontlátás öröme sorsolás is lesz. 50 ingyenjegyet fognak a közönség között kisorsolni. Ezek a jegyek a Maya jövő heti premierjére lesznek érvényesek. Fel kell hívjuk a közönség figyelmét arra, hogy a Lámpaláz nem éppen fiatal lányoknak való. A Lámpaláz szombat esti előadását 21. sz. A. bérletben tartják meg.

Alvinci huszárok és Viktória mozihely-árrakkal. Vasárnap este a népszerű Alvinci huszárokat adják, hétfőn pedig Viktóriát. Mindkét előadást nagyon olcsó mozihelyárrakkal tartják meg, úgy, hogy a legdrágább jegy is csak 40 lej.

Vasárnap délelőtt 11 órakor: Mánás Miska, matinéljárakkal. Helyárak: 30, 20, 10 és 6 lej. Kivételesen vasárnap délelőtt is színházi előadás lesz. A Mánás Miskát adják elő, Ihász Aladárval a címszerepben. A helyárak annyira alacsonyak, hogy a földszinti szöllye legelső sorában is csak 30 lejbe kerül egy jegy, a többi jegy ára pedig: 25, 20, 15, 10 és 6 lej. Jegyekről tanácsos jóelőre gondoskodni.

hozzávaló telekkel együtt, részletfizetésre. Azt mondja, hogy egy ember, akinek jövője van, nem szabad, hogy az East-Siden lakjon.

— De minden barátnőm itt lakik. — mondotta anyám. — Hiányozni fognak nekem. A Borough-Parkban csak olyan emberek laknak, akiknek pénzük van. — Na és? — szólt apám. — Nagyon hamar én is gazdag ember leszek.

Egy vasárnap kiutaztunk a Borough-Parkba megnézni a házat és a telket, amit Zachariás elakart adni apámnak.

Sivár, őszi nap volt, Félig kész házak bordái, gerendák és téglák rakásai: ez volt az egész városnegyed. Az üres földek között kikövezett uccák futottak egymás mellett, az utakat dudva lepte be. Mindenütt a telekügynökök címtáblái lógtak. Különféle rozsdás pléhdobozok és mindenféle szemét között hirdette egy címtábla: „Ez a csodálatos épület-hely eladó!” Egy mocsaros tócsában, amelyben kacsák totyogtak, egy tábla állott: „Miért fizess bért? Építsd meg a saját házad, az édes házában!” (Folytatjuk)

A Magyar Színház heti műsora

Csütörtök mozielőadás 3, 5, 7 és 9 órakor: Tánco huszárok.
Péntek mozielőadás 3, 5, 7 és 9 órakor: Tánco huszárok.
Szombaton este 9-kor: Lámpaláz. (Operett-újdonosság. Csak felnőtteknek!) Bérletsere: 21. szám. A. Neményi Lili, Ihász Aladár, Tompa Béla, Selmeczy, Putnik, Leóvey fellépése. Fügyelem: az első felvonás után 50 darab jegyet sorsolnak ki a közönség között, amelyek a Maya szerdai, február 10-iki premierjére lesznek érvényesek. Sorsjegy nincs. A belépőjegy a sorsjegy. Sorozatszám: 119.)
Vasárnap d. e. 11-kor: Mánás Miska. (Sorozatszám: 120.)
Vasárnap este 9 -kor: Alvinci huszárok. (Sorozatszám: 121.)
Hétfőn este 9-kor: Viktória. (Sorozatszám: 122.)
Kedden este 9-kor: Hushagyó keddi vídám komédia. Sorsolások. (Bérlet 20. szám. B. Sorozatszám: 123.)
Szerdán este 9-kor: Maya. Premierbérlet 20. szám. Sorozatszám: 124.)

A cluj Román Opera műsora

Arad:
Csütörtök, február 4: Bohémélet.
Timisoara-Temesvár:
Péntek, február 5: Cigánybáró.
Szombat, február 6: (déltűn) Bohémélet.
Vasárnap, február 7: (déltűn) Jancsi és Juliska.
Vasárnap, február 7: (este) A trubadur.
Hétfő, február 8: Cigánybáró.

SELECT-MOZGÓ műsora

Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órakor
Péntek 3, 5, 7 és 9 órakor
Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor
Önagysága autót vezet szenzációs vigjáték, Felix Bressart közkezdvelt komikus legujabb filme. Műsoron kívül hangos hradó.

CORSO-MOZGÓ műsora

Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órakor, Premier
Péntek 3, 5, 7 és 9 órakor
Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor
A napkelet leánya. Lloyd Corrigan rendező kettős sikere. Főszereplők: Ana May Wong, Sessue Hayakawa, Warner Oland. A kelet két legnagyobb filmszínésze alakítja ebben a nagyszabású remekben a főszerepet, akik világhíressé tették e filmet. Műsor előtt legujabb világhíradó.

Dávid Golder

A szegény zsidófiúból lett nagystílusú bankár életének regénye fölemelkedéstől bukásáig. Irene Nemirovszka regénye egyike az utóbbi évek legnagyobb sikerű könyveinek
Ára fűzve 136 lej.
Ára kötve 204 lej.
Kapható az UJ KELET könyvosztályában.

ASTRA MOZGÓ MŰSORA

Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap: Szenzációs bohózat premier. Németül beszélő és éneklő Pat és Patachon. Ilyen kacagató filmjük még nem volt!

URANIA-MOZGÓ MŰSORA

Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órakor
Moszkvai unokahugom, elsőrangú film. Operett, főszerepekben: Liane Haid, Huszár Pufi, Fritz Schultz, Szőke Szakáll.
Péntek 3, 5, 7 és 9 órakor
Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor
Zsuzsi rendet csinál, német párbeszédű hangos vígjáték, főszerepekben: Truus van Alten és Franz Léderer.

Szinkör-Mozgó műsora

Tánco huszárok
Filmoperette 10 felvonásban
Gretl Theimer, Verebes Ernő, Oszkár Karlweiss

A német filmgyártás legnagyobb sikerű énekes zenés mesterműve, a „Tánco huszárok” operette 10 felvonásban, ma csütörtöktől kezdve kerül bemutatásra a Magyar Színház mozgóházában. A „Tánco huszárok” az idei évad legbájosabb cselekményű, elragadóan kedves fűlbemászó zenéjű hangos attrakciója. A főszerepekben Gretl Theimer mint primadonna, Verebes Ernő és Oszkár Karlweiss mint sneidig huszártisztek, pompás ösztöjjükkel minden egyes jelenetükben falrengető kacagást váltanak ki a nézőből. A „Tánco huszárok” csütörtökön és pénteken 4 előadásban: 3, 5, 7 és 9 órakor, szombaton és vasárnap azonban csak 3 előadásban: 3, 5 és 7 órakor (este 9 órakor színházi előadás van) kerül vetítésre.

Amerikai tragédia

Hétfőn, február 8-án a Szinkör Mozgóban érdekes filmpremier lesz. Th. Dreisernek a Nobel-díj jelölt írónak Amerikai tragédia című regényét vitte filmre a Paramount. Az amerikai tragédia egyike az utolsó évtizedek legmonumentálisabb regényének, amely megrázó, szívbemakoló képét festi meg a sajátos amerikai, az európaítól annyira eltűő életnek. — A Paramount teljes erejével fektűt bele a munkába: a filmet Joseph von Sternberg (Marlene Dierich rendezője és felfedezője) rendezte. Játsszák: Sylvia Sidney, aki ezen a filmen keresztül lett Amerika egyik legnépszerűbb sztárja, valamint Francis Day és Philipp Holmes. A filmet Budapestben betiltották és csak belügyminiszteri közbenjárásra engedélyezték. A film Bukarestben és Budapestben egyaránt óriási sikert aratott. — Izgalmas, bűnügyi regényhez méltó témája, amely egy tragikus szerelmi háromszöggel bonyolódik össze, biztosítja ennek a filmnek a közönség sikerét is.

Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órakor premier!

Péntek 3, 5, 7 és 9 órakor
Szombat 3, 5 és 7 órakor
Hangos superattrakció! Tánco huszárok, nagy látványos operette 10 felvonásban. A főszerepekben: Gretl Theimer, Verebes Ernő és Oszkár Karlweiss. Uj hangos híradó. Zenés énekes kísérő műsor. Helyárak: 3 órakor 10 és 20 lej, 5, 7 és este 9 órakor 10, 20 és 30 lej.

APRÓ HIRDETÉSEK

Megerkeztek a legujabb bécsi sablonok. Montirozás, függönyösszeállítás, csipke-bevarrás, kelengyekészítés, izléses kész diványpárnák Fisch Böske kézimunkaszalónjában. Str. Gh. Bariűu 16.

Fűrdőkádát és kazánt jó állapotban keres megvételre László, Str. Gelu 30. Telefon 14-55.

3 szobás modern, komfortos lakás, mai viszonyoknak megfelelő bérért május 1-től kiadó. Ugyancsak kiadó március 1-től iparüzem céljaira is igen alkalmas üzlethelyiség. Nationala Biztosító Reg-Maria 6.

HÍR

Washington — Washington nyugati aranymezőt találtak nélküliei tömegesen felőhelyre.

A legnagyobb mény. Londonból a glasgowi lakos az a legnagyobb és a legújabb gyűjtemenndhatja magát. lalkozik a gyufásk. Természetesen nem nem csupán a skatut látott felső lapjait szenvedélyes gyűjgyufaskatulyatetőt boldog gyűjtő. A japáni gyufaskatuly

Gajda jelentke házba. Prágából je prágai büntetőbíró havi fogházbűntetett szazavai affér mint ismeretes, uj be a büntetés elodnak a további elodtek és felhívták, hese végett jelen Gajda külföldi uazonall jelentke rendőrségen, ahonrráci fogháza száll

RENDES BÉL

tin dragee biztosí — Bécsnek még Bécsből jelentik: farsangi mulatság hatalmas felvonulá emlékeit elevenített sangi körmenet elység sorakozott fel tolongás, hogy a r szzer gumifűtyköső remtenie. A mer Deuschmeister-ezr régi egyenruhákba felvonultak a céh és az ucca közön ságára gördűt végvonat egy kocsi gettyűvel.

Varsóban le resti kereskedő jelentik: A város szerint ott letartó egy örmény szárm előtt az angol poltában állott és e ben a Str. Lipska kereskedőt.

Számos nő „Ferenc József” végtelen nagy me A nőorvosi kliniká sítják, hogy a r Ferenc József v szeti osztályon a mazzák. A Fere gyógyszertárakban szerűzletekben ka

Békes tüntet nélküliek Kolozsva kanékűliek szeruccában gyűlést rán éles kifakadá rosi tanács ellen, meg a munkanélkü zési bönök kiutal munkanélküliek r tatott a városi ta kűliek félnek attó a város nem fog fordítani, hanem téseket renzezi b gyűlésen Pálffy, l munkásvezető, a szervezet tagjai t kérszáz főre tehet ezután a városhá után az interimá tató ígérletet kap sára, békesen elo

MEG



HIREK

Washington amerikai államban aranymezőt találtak, Londonból jelentik: Washington nyugatamerikai államban aranymezőt találtak. Az állam munkanélküliei tömegesen vonulnak az aranyelőhelyre.

A legnagyobb gyufaskatulya gyűjtemény. Londonból jelentik: Mr. Johnson glasgowi lakos az a boldog halandó, aki a legnagyobb és legtökéletesebb gyufaskatulya gyűjtemény tulajdonosának mondhatja magát. Johnson 1922 óta foglalkozik a gyufaskatulyák gyűjtésével. Természetesen nem egész dobozokat, hanem csupán a skatulyáknak címkékkel ellátott felső lapjait gyűjti. Tízszázötven éves gyűjtés után 6000 darab gyufaskatulyát gyűjtött magának a boldog gyűjtő. A 6000 között 660 fajta japáni gyufaskatulya is van.

Gajda jelentkezett és bevonult a fogházba. Prágából jelentik: Gajda, akit a prágai büntetőbíróság nemrégiben két-havi fegyházbüntetésre ítelt az ugynevezett szaravai affér kezdeményezése miatt, mint ismeretes, újabb kérvényt nyújtott a büntetés elodázása céljából. Gajda a büntetés elodázást nem engedélyezték a további elodázást nem engedélyezték és felhívták, hogy a büntetés kitöltéséig végeztetett a bíróságnál. Gajda külföldi utjáról ma visszatért, azonnal jelentkezett a bíróságon és a rendőrségen, ahonnan egyenesen a pankráci fogházba szállították.

RENDES BELMŰKÖDÉSÉT az Artin dragee biztosítja.

Bécsnek még mindig jó kedve van. Bécsből jelentik: A régi bécsiek klubja farsangi mulatságot rendezett vasárnap hatalmas felvonulással, amely a régi Bécs emlékeit elevenítette meg. Amerre a farsangi körmenet elvonult, rengeteg közönség sorakozott fel. Olyan nagy volt a tolongás, hogy a rendőrségnek nem egyszer gumifútykóssal kellett rendet teremtenie. A menet élén az egykori Deutschemeister ezred zenekara haladt régi egyenruhákban, hangos zeneszóval, felvontak a céhek festői öltözékükben és az ucca közönségének nagy vidámságára gördült végig a rég elfelejtett látványt egy kocsija, a ló nyakán csengettével.

Varsóban letartóztatták egy bucaresti kereskedő gyilkosát. Bukarestből jelentik: A városi rendőrség értesítve szerint ott letartóztatták dr. Csernóvot, egy örmény származású egyént, aki azelőtt az angol politikai rendőrség szolgálatában állt és ezelőtt 3 évvel Bukarestben a Str. Lipskanin agyonlőtte Fialko kereskedőt.

Számos női bajnál a természetes „Ferenc József” keserűviz használata végtelen nagy megkönnyebülést szerez. A nőorvosi klinikák bizonyítványai tanúsítják, hogy a rendkívül enyhe hatású Ferenc József vizet különösen a szülészeti osztályon a legjobb sikerrel alkalmazták. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Békes tüntetést rendeztek a munkanélküliek Kolozsváron. A kolozsvári munkanélküliek szerdán délelőtt a Wilson utcában gyűlést tartottak, amelynek során éles kifakadások hangzottak el a városi tanács ellen, mert még nem kezdte meg a munkanélküli segélyek és élelmezési bönök kiutalását. A villanyjuttatott a városi tanácshoz és a munkanélküliek félnek attól, hogy ezt az összeget a város nem fogja a megállapított célra fordítani, hanem az elmaradt városi fizetéseket rendezi belőle. A munkanélküli gyűlésen Pálffy, Lusztig, Nagy és Temesi munkásvezetők, a szociáldemokrata szak-szervezet tagjai tartottak beszédeket. A kétszáz főre tehető munkanélküli csoport ezután a városháza elé vonult, ahol, miután az interimárbizottságtól megnyugtató ígéretet kaptak a segélyek kiosztására, békésen eloszlott.

Az új igazságügyminiszter radikális lakbértörvényt készít elő

Pop Valér visszavonta Hamangiu törvényjavaslatát. Csak április elején lép majd életbe az új lakbértörvény

Bucuresti-Bukarest, február 3. Pop Valer igazságügyminiszter ma kihallgatáson fogadta a kisbankok küldöttségét, amely a mezőgazdasági adósságok 50 százalékos csökkentése ügyében kért felvilágosítást.

Ugyancsak megjelent ma az igazságügyminiszter előtt a lakók küldöttsége is, amelynek nevében Magder ügyvéd kész törvényjavaslatot nyújtott át. Dr. Pop Valér megígérte, hogy át fogja tanulmányozni a javaslatot.

Tegnap kellett volna a kamarában a lakbérieti törvényjavaslat vitáját megkezdeni. Pop Valer igazságügyminiszter azonban visszavonta Hamangiu törvényjavaslatát és a különböző kategóriák küldöttségeinek információi alapján új, az előbbinél radikálisabb javaslatot készít. Az új lakástörvény ilyen körülmények között valószínűleg csak április 1-én fog életbelépni.

A mai Ady-est műsora. A legnagyobb érdeklődés előzi meg Tessitori Nóra Ady-estjét. Minden jel arra vall, hogy szufolják meg fog telni a kat. gimnázium díszterme. A legnagyobb művészi élményt ígérő Ady-est teljes műsorát itt közöljük: 1. Bevezető előadást tart Krenner Miklós. 2. Tessitori Nóra: Ifjú szivekben élek. Az Istenek viselőse. Megint nagy vizekre. A tavaszak alkonyata. A fajtám sorsa. A tűz márciusa. 3. Bretán Miklós: Ady—Bretán dalok: a) Kidalolatlan magyar nyarak, b) Fiam bölcsőjénél, c) Kis karácsonyi ének. Bródy—Ady: Magyar vigasság. 4. Tessitori Nóra: A ködbefult hajók. Fölkelések és feledkezések. Élet helyett órák. Az ősz szerelmei. 5. Tessitori Nóra: Első szerelmem ölelben. Köszönöm. Bolond halalos éj. Seregély és galamb. Hunn új legenda. 6. Sz. Ferenczy Sziszi: Ady—Reinitz: a) Jöjj Léda megölellek, b) Örízem a szemed. Ady—Bartók: Az ágyam hívogat. 7. Tessitori Nóra: Dalok tüzes szekerén. Kétféle welszi bárdok. Tarrarom hajh. Emlékezés egy nyári éjszakára. Májusi zápor után. 8. Virágh Lajos: Ady—Reinitz: a) Párizs az én Bakonyom, b) Léda a hajón, c) Mi urunk a pénz. A zongoránál dr. Bródy Miklós ül. Műsorok Lepage nál.

Kommunista tárgyalás a tablán. Egy kisebb fajta kommunista pörben mondott ítéletet a mai napon a kolozsvári tábla. A vádlottak: László Ferenc, Raguti Augustin, Vecserdi György és Sir Rudolf dévai munkások azzal vannak vádolva, hogy 1930 május 18-án röpcédulákat terjesztettek. A dévai törvényszék államellenes izgatás címén a Marseu törvényi idevonatkozó paragrafusára szerint Lászlót és Ragutiut 20 napi, Vecserdit és Sir Rudolfot pedig 18 napi fegyházbüntetésre ítélték. A tábla helybenhagyta az első fórum ítéletét.

MEGHÜLÉSNEK szopogasson Anacot-ot.

Wartenberg női szabó vizsgálati fogságban. Néhány héttel ezelőtt megírta az Uj Kelet, hogy Wartenberg Géza kolozsvári női szabó ellen rengeteg feljelentés érkezett a rendőrségre. Az egyébként jónévu női szabó legutóbbi időben pontatlanul teljesítette a megrendeléseket és csak úgy tudott manipulálni ha az új szabásra átadott anyagokat elzalogosította és a kapott pénzzel a már zálogba tett szöveteket váltotta ki. Végül a megrendelői rájöttek a csalásra, de időközben Wartenberg megszökött Kolozsvárról, hogy valamiképpen megmeneküljön a reá váró büntetéstől. A rendőrség csakhamar kézrekerítette Wartenberg, aki a vizsgálóbíró előtt mindent bevallott és elismerte, hogy tizennyolc hölgyet károsított meg zálogüzleteivel. Cojocariu vizsgálóbíró befejezte a szabó bűnyűgyében a vizsgálatot és 18 rendbeli csalás és sikkasztás vádjá miatt kihirdette előtte az előzetes letartóztatási végzést.

Doktorráavatás. Fritsch Ödön (Maros vásárhely) és Kun István (Uzon) barissziánusokat január 12-én a párizsi egyetemen az orvostudományok doktoráivá avatták.

Erdekes hősi emlék. Londonból jelentik: Az angliai Preston falvacska temetőjében a világháborúban hősi halált haltak emlékére kápolnát emeltek. A kápolna oltárán a falu katolikus földesurának, aki szintén hősi halált halt, kettőtört kardja a kereszt, míg az oltár gyertyatartóit a hősi halottak lovassági kardjainak markolatából és hüvelyéből készítették.

Szétronsolt autó alatt eszméletlen embert találtak a brassói országon. Zilberstein Jenő autótulajdonos a napokban Brassó felé haladt kocsiával, amikor az egyik telefonpózna mellett teljesen szétronsolt autót talált. A kocsi vezetője eszméletlenül feküdt a romok között, Zilberstein az eszméletlen embert autójára vette és Brassóba vitte, ahol a közkórházban elhelyezte. Az eszméletlen ember súlyos sérüléseiből még nem gyógyult ki. Ruháinak kikutatásakor összesen egy névjegyet találtak nála, amelyen a Stern Gy... név szerepelt. Nálán valószínű, hogy a szerencsétlen embert valaki megtalálta már az utcán és a nála levő pénzből kifosztotta. Még hajtási engedélye sem volt nála. Zilberstein Jenő ezúttal szólítja fel a közönséget, ha valaki értesíteni tudja a szerencsétlenül járt ember valamelyik hozzátartozóját, úgy utasítsa a brassói közkórházhoz, ahol a szerencsétlen ember még mindig eszméletlenül fekszik.

1932-re két és fél millió dollárt irányoztak elő Amerikában a palesztinai országpépítésre. A napokban zajlott le New Yorkban az amerikai Keren Hajesszod nemzeti konferenciája Moriss Rothenberg elnöklété alatt. A konferencián, az amerikai zsidóság számos vezetőgyűlési sége vett részt és így dr. Cyrus Adler, a Jewish Agency adminisztratív komitéjének elnöke, Félix M. Warburg, a Joint elnöke és még számos nemzionista zsidó vezető. A konferencián mintegy 600 delegátus vett részt és elhatározták, hogy ebben az esztendőben két és fél millió dollárt fognak felhozni Amerikában a palesztinai zsidó országpépítésre. A nemzeti konferencia főszónoka Nachum Szokolow a Cionista Világszervezet és a Jewish Agency elnöke volt. Nagy lelkesedést váltott ki, hogy Herbert Hoover az Egyesült Államok elnöke, megleghangú táviratban üdvözölte a konferenciát és ama kívánságának adott kifejezést, hogy a minél hathatósabban mozdítsa elő a palesztinai zsidó országpépítés fejlődését.

NAPRÓL NAPRA

Az abessziniai Addis Abeában parlamenti épületet terveznek. A világ legújabb törvényhozása az épület elkészültéig a királyi palotában tartja üléseit.

Ladoumeue híres középtávfutót eltiltották a versenyzéstől és klubját, melyről beigazolást nyert, hogy Ladoumeue szerepeltetéséért pénzt fogadott el, kizárták a sportszövetségből.

Lake Placideben újabb tréning közbeni szerencsétlenség történt. A Deutschland II. német bobsleigh próbamenetben az egyik kanyarnál kiugrott a pályából a vezetője, valamint utasai súlyos sebesülést szenvedtek, úgyhogy kórházba kellett őket szállítani.

A svájci nőegyletek szövetsége szombaton délelőtt adja át a leszerelési konferenciának a leszerelés érdekében készített több százezer aláírással ellátott petícióját.

Hollywoodban az új hangos Tarzan-film címszerepének eljátszására Johnny Weissmüllert, a csodaszót szerződtették.

Kevés áldozata van a narkózisnak. Berlinből jelentik: Százötvenezer operáció után statisztikát készítettek, amely az bizonyítja, hogy a műtőasztalon 0.03 százalékban fordulnak elő halálesetek. Ebben a csekély százalékban benne foglaltatnak azok a súlyos esetek, amelyeknél az operáció már alig segíthetett volna. A narkózis mindössze 0.007 százalék halál esetnek lett okozója. Ez kétségtelenül az altatási technika haladását bizonyítja.

A német szociáldemokraták Hindenburgra adják szavazatukat az elnökválasztáson. Berlinből jelentik: Ha a nemzeti szociálisták Hitler elnökjelölté deklarálnák, a szociáldemokraták már az első választási menetben Hindenburgra fogják adni szavazatukat.

Tizenhatmillió dollárt gyűjtöttek eddig a Keren Kajemetre. Newyorkból jelentik: A Zsidó Nemzeti Alap harmanc éves jubileuma alkalmából Newyorkban rendezett nagyszabású ünnepségen Nelson Rothenberg, az amerikai KKL elnöke bejelentette, hogy ezen harminc esztendő alatt 16 millió dollárt gyűjtöttek a Keren Kajemetre, amelyből ötmillió Amerikából került ki és amelyek révén 320 ezer dunan földet vásároltak Palesztinában. Rothenberg bejelentette továbbá, hogy Amerika jelenlegi gazdasági depressziója ellenére is a zsidó nemzeti alap bevételei az utóbbi hónapokban lényegesen feljavultak.

Vidám sarok

A nagyvárosi hölgynek meséli egy világfi, hogy falun milyen képtelenül naivak az emberek...

— És képzelje kis nagyságos, mond annak a falusi libának, hogy „a kegyed haja olyan, mintha a lenge zefir játszadozna vele.” Mire a liba így szól:

— Az istentér vegye ki...
A nagyvárosi hölgy sem állja ki szó nélkül és megkérdezi:
— Na és kivette?...

A vendég szemrehányást tesz a pincérnek:

— Tudja, hogy a múlt héten magunkat gombamérgezést kaptam?
— Gombamérgezést? — kérdezi a pincér mély érdeklődéssel. — Akkor nyertem.

— Hogy hogy?
— Fogadtam a tulajdonossal, hogy az ur mérgezést kap a mi gombáinktól.

MEGNYILT a „DIBELA”-gyár alkalmi üzlete!!!

A gyárban megmaradt kötött aruk és harisnyak hihetetlen olcsó elarust sat, amely eddig kizárólag a gyárban folyt eventul a t. közönség kenyelme kedvéért a Calea Reg. Ferd. 3. sz. a. helyiségünkben is folmat uk.

„DIBELA” Lőfőtárugvár



Ő MŰSORA

mbat, vasárnap: premier. Németül Pat és Patachon. űk még nem volt!

Ő MŰSORA

órakor
m, elsőrangú film:
en: Liane Haid,
Schultz, Szőke

kor
rakor
rakor

német párbeszédű
zerepekben: Truus
Léederer.

Ő MŰSORA

szárak
felvonásban
bes Ernő, Oszkár
iss

s legnagyobb si-
sterműve, a „Tán-
te 10 felvonásban,
ve kerül bemutat-
áz mozgójában. A
idei évad legbá-
elragadóan kedves
gos attrakciója. A
Theimer mint pri-
ő és Oszkár Karl-
szártisztek, pom-
nden egyes jelene-
gást váltanak ki a
uszárak” csütörtö-
adásban: 3, 5, 7 és
és vasárnap azon-
: 3, 5 és 7 órakor
előadás van) ke-

ragédia

an a Szinkör Moz-
premier lesz. Th.
j jelölt írónak
j regényét vitte
Az amerikai tragé-
vitezdek legmonu-
k, amely megrázó,
esti meg a sajáto-
aitól annyira elűt-
unt teljes erejével
a filmet Joseph
ne Dierich rende-
endezte. Játsszák:
a filmen kereszt-
k legnépszerűbb
is Day és Philipp
pesten betiltották
eri közbenjárásra
Bukarestben és
óriási sikert aran-
nyügyi regényhez
egy tragikus sze-
bonyolódik össze
mnnek a közönség

rákor premier!

kor
ó!
Táncos huszá-
operette 10 felvo-
ben: Gretl Thei-
és Oszkár Karl-
adó. Zenés énekes
rak: 3 órakor 10
e 9 órakor 10, 20

Ő ÉSEK

b bécsi sablonk-
zeállítás, csipke-
s, izléses kész di-
kézimunkasza-
u 16.

jó állapotban
Str. Gelu 30.

ortos lakás, mai
bért május
kiadó március
s igen alkalmas
Biztosító Reg.

